

Politični ogled.

— **Sv. Oče Pij X.** je sedaj prav zdrav; redno sprejema romarje, ki povodom letošnjega jubilejnega leta v velikem številu prihajajo v Rim. Vse napore pri teh sprejemih prenaša sveti Oče z občasnim vredno vstrajnostjo. Katoliška društva, ki so se udeležila ta teden mednarodnega telovadškega kongresa v Rimu, so v Vatikanu priredila več vaj, katerim je prisostvoval sveti Oče s svojim dvorom. — Sveti Oče posebno ljubi cvetlice. Radi tega so vatikanski vrtnarji napravili na nekem hodniku blizu papeževega stanovanja umetni vrt najzlahotnejših cvetlic in rož. Proti nekemu romarju se je izrazil pred enim tednom: „Kadar duham vonj svojih ljubih rožic, se mi zdi, da sem še-le 20 let star“. — Novejša poročila pravijo, da se je sveti Oče zadnje dni prejšnjega tedna malo prehladil.

— **Cesar** se je dne 8. septembra vrnil s poletnega bivališča v Išlo na Dunaj. Pred odhodom je še prisostvoval sveti maši; ob koncu iste je izrekel dvornemu župniku zahvalo, da je bral v letošnjem poletju v dvorni kapeli vsak dan sveto mašo. Točno ob 12. uri se je cesar odpeljal z dvornim vlakom na Dunaj, kjer je bil sprejet z velikim navdušenjem. Ulice, po katerih se je vozil, so bile okinčane z zastavami. Cesar je na pozdravljanje ljudske množice veselo odzdravljaval. Sivolas vlada je izbornega zdravja.

— **Slovensko-Hrvaško.** Na Goriškem se vrši velik preobrač. Mnogi, ki so se pri zadnjih deželno-zbornskih volitvah ubogali staro strujo in so volili z liberalci proti mladi struji S. L. S., se po odločnih besedah nadškofa dr. Sedeja spoznali, da je slepomiselnost z liberalci, kakor ga uganja vodstvo stare struje in njeni listi, v veliko škodo katoliški stvari. Po celi deželi je te dni duhovščina skoro vseh dekanij podpisala odločen protest proti stari struji, ki se je pri volitvah zvezala z liberalci ter sklenila obsodbo pisavi listov „Gorica“ in „Primorski List“, ki sta očitno priporočala volilec, naj ne volijo krščanskega kandidata ter sta smešila naše organizacije. Duhovščina je izrazila zdanost svojem nadškofu dr. Sedeju, ki je obsodil uveden starostrujarjev z liberalci in pisavo omenjenih listov. Izreklo se je tudi zaupanje voditelju mlade struje, dr. Breclju. — Na Goriškem se smejo smatrati odslej le mladostrujarji za pristaše Slovenske Ljudske Stranke, starostrujarji pa so podobni našim štajerskim slogašem, ki se bratijo z liberalci, krščansko misleče Slovence pa le napadajo. — Slovenske liberalce še vedno jezi, da se je katoliški shod vršil tako sijajno. V „Slovenskem Narodu“ lažejo, zabavljajo in se jezijo liberalci, da se kar kadi. Vse laži in nesramnosti pa jim ne bodo nič pomagale; katoliška misel se je po katoliškem shodu razvila kot valovito morje po vseh krajih, kjer prebivajo Slovenci in Hrvatje. — Komisar Škrlec se pogaja s posameznimi strankami glede ureditve zamotanih hrvaških razmer. Listi poročajo, da se bo Škrlec pobotal s posameznimi strankami in da bo v kratkem baje komisarjat odpravljen, na kar bo Škrlec imenovan za hrvaškega bana.

— **Cesko.** V mestu Kolin se je vršil dne 7. in 8. septembra velikanski češko-katoliški shod. Dasiravno so liberalci in razni verski odpadniki grozovito hujskali proti temu shodu, vendar se je slavje čeških katoličanov veličastno obneslo. Shoda se je udeležilo nad 500 češko-katoliških društev z zastavami. Med udeleženci so bili vsi češki škofje in češko plemstvo. Tudi več sto Čehov iz Amerike in Nemčije je bilo navzočih. — Med češkimi Nemci se vrši letos huda agitacija za odpadništvo od Rima. Nacionalci, liberalci in socialni demokratje hujskajo na shodih zoper katoliško vero. Nemci bi se z odpadništvom radi prikupili Nemcem v „rajhu“, ker računajo na njih pomoč zoper Čeha.

— **Predarlško.** Ta deželica naj bi bila vzor vsem drugim. Deželno gospodarstvo je izborno. Ceravno je pokrajina hudo gorata, se vendar opaža povsod blagostanje. V deželni upravi vlada vzoren red. Kako to? Gospodarstvo dežele vodijo katoliški možje. Deželni zbor ima samo enega liberalnega poslanca. Voditelj krščansko-socialne stranke je državni in dež. poslanec Jodok Fink, ki je po stanu kmet. Cesar je te dni tega vrlega moža odlikoval s komturnim križcem Franc Jožefovega reda. Tako odlikuje sam cesar moža, ki ostanejo zvesti svojemu stanu in veri. Fink je na Predarlškem tudi namestnik deželnega glavarja.

— **Nemčija.** V okolici Salcburna na Nemškem se vršijo te dni veliki manevri nemške armade. Avstrijsko armado zastopa pri teh manevrih načelnik našega generalnega štaba, Konrad pl. Hecendorf. Manevrom prisostvuje med drugimi visokimi gosti tudi grški kralj Konstantin s prestolonaslednikom. Da med Avstrijo in Nemčijo ne vlada posebno prijateljsko razmerje, pričuje dejstvo, da k tem velikim vojaškim manevrom ni bil povabljen noben član avstrijske cesarske hiše.

— **Na Balkanu.** Pogajanja med Bolgarijo in pa Turčijo glede določitve natančne meje, posebno glede na Odrin, se vršijo te dni v Carigradu. Bolgarija je imenovala za svoje zastopnike generala Savova in poslanika Toševa, katera so v Carigradu zelo prijazno sprejeli, kar priča, da si Turki sami želijo, se z Bolgari pobotati. Pogajanja med bolgarskimi in turškimi pooblaščenec se bodo vršila v posebni dvorani turškega zunanjega ministrstva. Prvi seji, ki se vrši te dni, bo predsedoval veliki vezir, ostalim pa turški poobla-

ščeneec, notranji minister Talaat-beg. Turški vladni listi pišejo, da Turčija od svojih zahtev ne bo prav nič odnehala. Ona zahteva kar najodločnejše Odrin za-se, Dimotiko, Ortakej in Lozengrad. Nadalje vstraja Turčija najodločnejše na posesti drinopeljske železnice in vseh onih točk, ki so potrebne v obrambo te železnice. Pripravljena pa je odstopiti Bolgarski ono trikotno ozemlje severno in istočno od Lozengrada okenem z mestom Trnovim. Med mladoturki in staroturki v Odrinu je prišlo dne 6. t. m. do najresnejših spopadov. Več turških častnikov je ubitih in sam Enver-beg je ranjen na roki. — Turška družal je zadnje dni meseca avgusta, kakor se poroča „Slovenec“ iz Solije, umorila dva odlična katoliška duhovnika v odrinski okolici, Ivana Boneva in Kosta Genčeva. Oba sta bila od Turkov grozovito mučena ter sta umrla mučeniške smrti. — Bolgarski ministrski svet je sklenil, da se odpusti še zadnja dva letnika rezervistov, ki sta bila dosedaj še pod orožjem, in se tako skriči armada na redno mirovno stanje.

— **Italija.** Listi poročajo, da bo italijanski zunanji minister obiskal še ta mesec avstrijskega zunanjega ministra grofa Berchtolda. Pravijo, da bo imel obisk veliko politično važnost in da se bosta državni-ka pogovarjala o bodoči politiki Italije in Avstrije z ozirom na Balkan. — Italijani v kraljestvu se silno hudojejo, ker je tržaški cesarski namestnik izdal razglas, da se naj tuje ne sprejemajo več kot uradniki pri tržaškem mestnem uradu. V Rimu in tudi v drugih mestih prirejajo zagrizeni Italijani burne shode proti Avstriji. Tudi Nemci v „rajhu“ se zavzemajo za „preganjanje“ polentarje. Iz tega se vidi, kako bi radi Nemci in Italijani komandirali našo Avstrijo.

— **Kitajsko.** Vladni stranki na Kitajskem preti velika nevarnost. Ko so prejšnji teden vladne čete pri mestu Nanking premagale ustaše in se polastile mesta, je bilo baje umorjenih tudi več Japoncev. Radi tega zahteva sedaj Japonska zadoščenje in preti, da če se ji istega ne da, bo z oboroženo silo udrla na Kitajsko. Japonsko prebivalstvo zahteva od vlade, naj začne mobilizirati armado. V glavnem mestu Japonske, v Tokiu, se je vršilo dne 8. t. m. velikansko zborovanje, na katerem so govorniki hujskali na vojno zoper Kitajsko.

Strašen čin nemškega učitelja.

Učitelj v Degerlochu na Virtemberskem (Nemčija), Wagner, je dne 4. t. m. umoril svojo spečo družino: 32letno ženo in 4 otroke v starosti 7 do 11 let. Najprvo jih je omamil z udarci po glavi, nato pa jim je z britvijo prerezal vratove. Potem si je nataknil črno masko in vtaknil za pas 3 vojaške nabite revolverje, zaklenil stanovanje, prilepil na vrata listek z opazko, da je cela družina odšla na daljši izlet in je ne bo dolgo domov ter odšel v bližnje mesto Mühlhausen, kjer je bil pred desetimi leti za učitelja. Okrog polnoči je zagledal neki kmet, da gori nek skedenj. Ko je šel Wagner po trgu, ga je srečal kmet in vprašal, od kod ogenj; Wagner je potegnil revolver in ga brez besede ustrelil. Na ta način je Wagner, gredeč skozi trg, ustrelil še več ljudi in zažgal 5 poslopij. Pri petem požigu so ga kmetje zalotili in hoteli prijeti, toda Wagner je potegnil 2 revolverja in kar slepo streljal med množico. Končno se je policaju, ki je bil že dvakrat ranjen, posrečilo, s sabljo doseči Wagnerja in mu izbiti orožje. Nato so planili na Wagnerja razjarjeni ljudje in ga grozovito zdelali; eno roko so mu odsekali s sekuro. Ko so ga ukrotili, je imel še 52 nabojev. Wagner je razen svoje družine to noč umrl s strel 7 odraščanih oseb in 11letno deklico, 11 oseb je ranil, od teh par smrtnonevarno. Ustrelil je tudi troje živinčet. Zažgal je 5 poslopij. Pred preiskovalnim sodnikom se je Wagner mirno vedel in rekel, da se je že precej časa pripravljaj na to delo, katero da je moral storiti. Enako se glase tudi pisma, ki jih je prejšnji dan pisal različnim osebam. V enem teh pisem pravi: „Jaz ne verujem v nobenega Boga in si želim za sodruga vraga ali kakršnekoli druge malovredne zveze“.

Doslej se na Wagnerju ni nihče opazil znakov blaznosti; pil je rad, a je bil pri šolski mladini zelo priljubljen, dasi je časih besnel nad njo. Tudi pri višjih je bil dobro vpisan.

Od ranjenih oseb jih je doslej umrlo 17. Pogreb nesrečnih žrtv je bil dne 9. septembra.

Razne novice.

Godovi prihodnjega tedna.

- 14. nedelja: 18. po Binkošti; Ime Marijino; Povišanje križa.
- 15. ponedeljek: Nikodem, muč; Evtropija, vdova.
- 16. torek: Ljudmila vdova; Karmelija in Ciprijan.
- 17. sredo: Kvatre, Lambert, škof in mučenec.
- 18. četrtek: Jožef Kup., spoznav.; Tomaž Vil., škof.
- 19. petek: Kvatre, Januvarij, mučenec.
- 20. sobota: Kvatre, Erstahij, mučenec.

* **S pošte.** Poštni oficijal Ivan Kranjc v Radgoni je na lastno prošnjo prestavljen v Gradec; poštni asistent Jernej Vengušt je prestavljen iz Selzthal v Radgono.

* **Iz sodne službe.** Okrajni sodnik Avgust Modrinjak v Mariboru je imenovan za deželnosodnega svetnika.

* **Kardinal umrl.** V Rimu je dne 7. septembra umrl kardinal Vives y Tuto. Rajni kardinal je bil ro-

jen l. 1854. Sedanji sv. Oče Pij X. je umrlega kardinala zelo spoštoval. Bil je njegov glavni svetovalec. Listi tudi poročajo, da bi bil kardinal Vives y Tuto, ako bi bil ostal pri življenju, bodoči papež. Vives y Tuto je bil član kapucinskega reda.

* **Katoličani pozor!** „Slovenec“ poroča, da bo v kratkem razposlanih po Slovenskem 5000 izvodov protestantskega sv. pisma. Opozarjamo naše ljudi, da knjigo vračajo ali uničijo.

* **Nepremagljiva.** Karol Jentsch, odpadnik in hud nasprotnik svete cerkve, je priznal v listu „Die Zukunft“: „Mi smo stavbo katoliške cerkve tako malo pretresli, kakor majhni otroci pretresejo veličastno stolnico, ako s svojimi noži praskajo kamen katerega njenih stebrov.“ — Tako se godi tudi danes vsem nasprotnikom katoliške cerkve, kajti: „vrata pekelska je ne bodo premagala!“

* **Ustanovni občni zbor** podružnice Slovenske Dijaške Zveze za Stajersko vršil se je v vsej tišini dne 31. avgusta 1913 pri Sv. Lenartu v Slov. gor. Ker so se vse priprave za ustanovitev podružnice že izvršile na občnem zboru pododbora na Gomilskem, vršil se je ob tej priliki le kratek razgovor akademikov in abiturijentov o načrtih za delovanje podružnice v bodoče in izvolil podružnični odbor, in sicer: V. Munda, abt., predsednik; Josip Krošl, abt., podpredsednik; Janko Rančigaj, abt., tajnik; Franc Zmazek, abt., blagajnik; Janko Kovačec, stud. iur., knjižničar. Popoldne priredila je podružnica veselico, na kateri je dešle goste v imenu S. D. Z. pozdravil jurist, član „Dneva“ v Pragi, Janko Koser, in so dijaki prav dobro uprizorili „Repoštevca“. Mnogo smeha izzval je zlasti „boter“ policaj. Uspeh veselice je v vsakem o-ziru ugoden!

* **Za mladino!** Pri zadnjem slavnostnem zborovanju katoliškega shoda je govoril Hrvat vitez Mahulja s Krka o skrbi za mladino. Dejal je: Že šolsko mladino je treba zbirati za pogosto sv. obhajilo. To je najboljša šola za bodočnost. Ko izstopi mladina iz šole, mora v društva. Če jo ne spravimo v dobra društva, se bode zbirala v slabih društvih in pogubila. Iz društev naj izgine vsako polovičarstvo. Bolje je, da je v društvu manj udov, pa dobrih, kakor mnogo, pa slabih!

* **Prevarana mati.** Prijatelj našega lista nam poroča: Bil sem priča sledečemu žalostnemu slučaju. Na bolniški postelji je ležal mladenič, star 25 let. Jetika je zarisala v telo že svoje smrtonosne znake. Hudo je kašljal, bil je že bled kot stena. Zdravnik ni hotel več dajati zdravil, rekel je: Vsaka zdravniška pomoč je tukaj zaman. Jokajoča mati je šla k sinu in ga hotela nagovoriti, naj se da sprevesti. Mrklo ji sin odvrne: „Nikdar ne!“ Prestrašena zbeži uboga mati od stna. Bolniku je vedno slabše. Prišli so njegovi prijatelji, ki so se poslavljali od Ivana. Proti poldnevu pride obiskat bolnika — lutroviski pastor! Sedaj spozna mati ves položaj: Nje sin, katerega je ona tako iskreno ljubila, je odpadel od vere, postal je protestant. Mati je padla v omedlevico, ni ji šlo v glavo, da bi njen Ivan zamogel odpasti od vere. In res! Pokopali so ga po lutrovskem običaju in protestantski duhovnik je šel pred krsto. Materi je hotelo od žalosti in tuge počiti srce! Kje je sedaj njen sin? In vprašajmo se, odkod pride to, da taki mladeniči odpadejo? Ivan je bil sin poštenih, slovenskih, katoliških starišev. Mati ga je v rani mladosti vodila v cerkev in ga vzgajala v katoliškem duhu. Delj časa je bil Ivan še vrl mladenič. A ko je poha-jal že višje gimnazijske razrede, je zašel v slabo družbo in tako je prišlo, da je postal najprvo narodni odpadnik — nemškutar. In ko je prišel na to na vseučilišče, je prišel še v slabo družbo — verskih odpadnikov. Postal je protestant! Dobra mati o tem ni znala. Moramo si misliti, kako preplašena je bila dobra mati, ko je zvedela, da je postal njen sin verski odpadnik. — Stariši slovenski, skrbite, da bodo vaši sinovi — dijaki v poštenu družbi!

* **C. kr. poštne nabiralnice in slovenski jezik.** Vse one c. kr. poštne nabiralnice po Spodnjem Stajerskem, ki so te dni sprejele od poštnega ravnateljstva iz Gradača samo nemško tiskano „Dienstansweisung“, prosimo, naj zahtevajo nemško-slovensko „Službeno navodilo“, katero je izdalo c. kr. trgovsko ministrstvo za vse poštne nabiralnice po Spodnjem Stajerskem, te namreč ustrezajo ravnopravnosti slovenskega jezika, do katerega imamo po osnovnem državnem zakonu z dne 21. XII. l. 1867 vse pravice. Naj se v zahtevi naglaša okolnost, da je slovensko službeno navodilo potrebno, ker se bo treba večkrat ob novih izpremembah strankam izkazati, a tudi občine imajo pravico, v to službeno navodilo vpogledati. Gospodje deželni in državni poslanci pa se naj ob pri-ložnosti prepričajo, ali se nahaja v c. kr. poštah nabiralnicah njihovega poslanskega področja tudi slovensko službeno navodilo ter naj temu primerno nedostatkem odpomorejo. Po členu XI X državnega o-snovnega zakona z dne 21. XII. l. 1867. državnega zakonika šte. 142. imamo namreč Slovenci pravico, svoj jezik in svojo narodnost čuvati in gojiti ne samo doma, temveč v vseh uradih.

* **Amerikansko pismo.** Jakson, 24. VII. 1913. Bržčas so bile vse vlade povabljene, da se udeležijo razstave v San Francisco, ki se bo vršila v proslavo otvoritve panamskega prekopa. V slučaju, da se tudi Vatikan odloči, počastiti razstavo s svojo udeležbo, je pooblastilo ravnateljstvo razstave duhovnika Jos. P. Mc. Quaide, župnika cerkve Najsv. Srca J. v San Francisco, da osebno v imenu razstavnega odbora pre-

skrbi vsa pogajanja med rimsko stolico in San Francisco. V ta smoter je vlada Zedinjenih držav prepustila v porabo vojno ladjo z zastavo podadmirala republike (ljudovalde), ki bo na povratku plapolala skupaj z zastavo papeževu. To bo bržčas prvokrat, da bo plapolala papeževa žoltobela zastava na krovu novodobne bojne ladje, katera preplove celi daljni ocean in bo sprejemala od mimo plavajočih ladij pozdrave, s kakršnimi pozdravljajo ladje zastave samostojnih vladarjev. — Dne 30. junija je umrl Robert Pottersar, admiral vojne mornarice Zedinjenih držav. Ta visoki dostojanstvenik je bil vrl katoličan. Dve od njegovih 4 hčera sta nuni-karmeliterci. — V Quebecu v Kanadi je imel te dni neki duhovnik pri sv. maši zanimivega strežnika. Fanteku, ki je stregel, je prišlo med sveto mašo slabo, tako, da je moral iti proč. Pa njegovo mesto ni ostalo prazno. Iz klopi je izstopil častiljivi mož, pokleknil ponižno k oltarju in z veliko pobožnostjo stregel mašniku do konca sv. opravila. In ta strežnik je bil — sir Charles Fitzpatrick, znani izborni odvetnik in predsednik najvišjega sodišča kanadskih držav. Dopis, iz katerega to dogodbo predstavljamo, dodaje: „Ni tako preveč čudno, da se ne sramuje najvišji uradnik države očitno spoznati svojo vero v Najvišjega, kakor to, da zna Njemu z mašnikom streči pri oltarju.“

Slovenska kmetijska šola. Gospodarska izobrazba je za naše kmečke sinove nujno potrebna, to uvideva vsak pošten rodoljub. Na Štajerskem imamo Slovenci edino kmetijsko šolo v St. Jurju ob juž. žel., katera nudi kmečkim sinovom v vsakoletni 10mesečnih tečajih dovolj pouka za vse panoge gospodarstva, in sicer v slovenskem jeziku. Te dni je treba zopet vposlati priglase za vstop v to šolo. Za udeležence-učence so na razpolago tudi prosta mesta ter stipendije okrajnih zastopov in denarnih zavodov. Pojasnila daje ravnateljstvo kmetijske šole v St. Jurju ob južni žel. Natančneje v inseratu.

Tržno poročilo. Moka bo ceneja. Nesreče na Ogrskem, ki so vsled poplave opustošile žitna polja, so v prvem hipu neznosno dvignile cene žitu in moki. Kapitalisti so računali, da bo vojska na Balkanu še dolgo trajala. Vreme se je na Ogrskem zjasnilo in pokazalo se je, da je bilo povišanje cen žitu neprimerno, ker se je kljub nesrečam še vendar na Ogrskem pridelalo zelo veliko in prav lepega žita. Tudi balkanske razmere se bližajo mirni razrešitvi in umljivo je, da židovskim kapitalistom pšenica ne gre po volji v klasje. — Cena sladkorja se bo baje na zimo znižala. Sladkorna pesa kaže izbornu. — Živina, govedo kakor svinje, še vedno izgublja na ceni. Padanje cen bo postalo za našega kmeta skoro zelo občutno. — Cena žitu tudi pada. Le kuruza se drži svoje stare cene. — Cene slivam in jabolkom so iste kot prejšnji teden.

Občni zbor Kat. tiskovnega društva v Mariboru se vrši dne 15. septembra t. l. ob 10. ur dopoldne v Cirilovi tiskarni. Vsi društveniki se vabijo, da se zanesljivo udeležijo letošnjega občnega zbora.

Potrbeni na vinčarski šoli v Silberbergu pri Ljupci se bo letošnje zimo decembra in januarja vršil tečaj za pletenje jerbasaov in kosar. Prijave je poslati potom občin na deželni odbor. Natančneje v inseratu.

Oddaja sadnih drevesc Iz deželnih drevesnic se bo oddalo letos 38.000 komadov sadnih drevesc štajerskim posestnikom. Podrobno v današnjem razglasu.

Kje boste nakupili blago za zimo? Pri trdnici M. Tomec, veletrgovini s suknem v Munchovem Hradišči na Češkem. Poslužite se lahko pri naročevanju priloženih popisnic.

Namesto venca na grob dež. odbornika Robiča je daroval drž. in dež. poslanec Ivan Roškar za Slov. Stražo 10 K. Hvala!

Nesreče.

Srbski patriarh ponesrečil.

V kopališču Gaštajn na Solnograškem se je od 13. avgusta nahajal srbski patriarh (višji cerkveni pravoslavni knez) Bogdanovič. V ponedeljek, dne 1. septembra, pa je nenadoma izginil. Domnevalo se je, da je zašel v gore in se tam ponesrečil. A dne 5. t. m. so našli njegov klobuk pod zlomljeno brvjo, ki vodi čez deroči gaštajnski potok. Trupla pa do sedaj še niso našli. Brv, čez katero je šel Bogdanovič, je bila trhla ter se je zlomila, ko je šel nadškof čez ali pa od zgoraj padel na njo.

Novjša poročila: Da se je Bogdanovič res ponesrečil v ondnotnem gaštajnskem potoku, se ne da več zanikati. Ljudje, ki ga iščejo, našli so že med grmovjem v strugi kosce ponesrečenceve srajce, suknje, telovnika in hlače. Truplo je deroča voda skoro gotovo zanesla kam v kako strugino globino.

Zrakoplov padel v morje.

Zrakoplov „L. I.“, ki ga je izdelal znani grof Zeppelin, je dne 9. septembra ob priliki velikih vaj nemške vojne mornarice vsled hudega viharja nenadoma padel pri Helgolandu v morje in se potopil. Najbrž se je potopilo tudi vseh 16 mož, ki so se nahajali v zrakoplovu.

Zopet nesreča v Pulju.

Dne 5. septembra se je ob priliki preizkušanja v skladišču torpedov v mornariškem arzenalu v Pulju razletela zračna shramba 45centimeterskega torpeda, pri čemer so bili 3 možje lahko ranjeni, enemu pa so se pretresli živci. Ranjence so odvedli v mornariško bolnišnico.

Železniška nesreča.

Na postaji Sariphol solunsko-carigradske zvezne železnice je več prosto tekočih voz zadelo v gršni vojaški vlak, pri čemer je bilo več vagonov popolnoma razbitih: 4 osebe so bile ubite, 22 pa več ali pa manj poškodovanih.

Strela.

Pri Sv. Martinu na Južnem Tirolskem je dne 4. septembra udarila strela v neko kmečko rodbino, ki se je nahajala vsa na polju in ubila 2 ženski.

Grozen vihar v Ameriki.

Na karolinskem obrežju je dne 5. septembra divjal grozen vihar. Več krajev je popolnoma razdejanih. Žetev je popolnoma uničena. V samem beaufortskem okraju znaša škoda več kot 2 milijona dolarjev. Vihar je zadel tudi otok Ocracock. Vseh 500 prebivalcev na otoku je izgubilo življenje.

Kdor takoj vpošlje 1 krono
dobiva Slov. Gospodar do konca leta.

Mariborski okraj.

m Maribor. Vpisovanje v I. razred tukajšnje gimnazije se vrši dne 16. decembra od 9. do 11. ure dopoldne. Sprejemne izkušnje bodo dne 17. septembra ob 10. uri dopoldne. Začetek šolskega leta pa je dne 18. septembra.

m Maribor. Pri mizarskem mojstru Kolariču na Franc Jožefovi cesti je v ponedeljek, dne 8. septembra popoldne izbruhnil požar. Zgorela je velika zaloga desk in drugih mizarskih priprav. Škoda je ogromna, a je krita z zavarovalnino.

m Sp. Sv. Kungota. Prihodnjo nedeljo, na god povišanja sv. križa, se bo slovesno blagoslovil križ, ki stoji pred tukajšnjo župnijsko cerkvijo in je bil letos prenovljen v spomin Konstantinovega jubileja. — Prenovitev je prav lično izvršil pomočnik mariborskega kiparja, g. Ivana Sojč, stroški pa so se poravnali s svetloletnimi milodari dobrih župljanov. Križ ima napis: „313. V tem zmaguji 1913.“ V znamenju sv. križa je prvi krščanski cesar Konstantin Veliki zmagal starodavno poganstvo, v tem svetem znamenju upamo tudi mi, obmejni Slovenci, zmagati novodobno luterstvo, ki iz daljne Nemčije sili v naše rodovitne kraje.

m Gor. Sv. Kungota. V tukajšnjem oskrbovalnem vsprejetišču za potujoče rokodelske pomočnike od 3. na 4. septembra t. l. prenoči nek Janez Hall, po poklicu izdelovatelj orgelj, rojen baje v Lavamündu in pristojen v Rudo pri Velikovu na Koroškem, človek s polno brado, velike postave in krepke rasti. Tega človeka je bilo dne 4. septembra v jutro videti iti v tukajšnjo župno cerkev in čez nekaj časa iz cerkve v župnišče in iz župnišča. Drugi dan, dne 5. septembra, je okoli 10. ure dopoldne zopet prišel, šel v cerkev in iz cerkve naravnost proti župnišču, čegar vrata so bila zatvorjena z zapahom. Vsled tega je najbrže menil, da g. župnika ni doma, ker je bil odšel v jutro na spoved, in takoj je kar naravnost vlomil v župnišče ter hitel proti kuhinji. Gospod župnik, ki se je bil malo poprej pri drugem vходу povrnil s spovedi od bolnika, prihitel iz svoje pisarne in ko ga je Hall zagledal, je ostrmel in ni vedel ničesar povedati, kaj bi rad, in to tem manj, ker je bil že prejšnji dan izvedel, da pri orglah zanj tukaj ni nobenega popravila. Gimnazijec Vincenc Bračko, kateri je bil prišel ravno zraven, je takoj hitel na tukajšnjo c. kr. orožniško postajo naznaniti vlom. Hitro je prišel orožnik in Halla aretirati; popoldne sta ga pa, ker se je kazal upornega, odvedla 2 orožnika v zapore mariborske sodnije. C. kr. deželna sodnija v Celovcu pa ga že itak išče in zasleduje zaradi pregreška po par. 306 kazenskega zakona in zaradi prestopka tatvine, dočim je on predržno hodil od farovža do farovža pod pretvezo, da popravlja orgle. In kaj bi se bilo še-le v našem slučaju pripetilo, ako g. župnika v usodepolnem trenutku ravno ne bi bilo doma in ako ne bi bil tako hitro prišel orožnik, pa se niti presoditi ne da.

m Sv. Lenart v Slov. gor. Šolarska prireditev dne 24. avgusta t. l. v prid tukajšnji šolarski kuhinji se je jako dobro obnesla. Najprvo so učenci 4. in 5. razreda pod vodstvom g. Janžekoviča izvajali 4 različne vaje s palicami in sicer tako točno in natančno, da so morali vse vaje še enkrat ponoviti. Ko je burno ploskanje ponehalo, se je podalo občinstvo v veliko dvorano in na galerijo. Oba prostora sta bila napolnena polna. Diletantje — učenci in učenke — so prav dobro igrali 3dejanke: „Jankovo življenje“. Posebno so se odlikovali sledeči otroci: M. Stupica (Janko), A. Tiplič (Milan), J. Fras (baron), M. Živko (baronica), J. Trstenjak (služabnik), M. Breznik (sobarica), M. Carl (sosed), A. Grabušnik (vrtinar), M. Klobasa in O. Ornik (usmiljeni sestri). Srčkana je bila princeznja (C. Stupica). Zelo je dopadel prizor: Snaženje vilic, nožev in žlic. (R. Kurnik in J. Segula.) Med poedinimi dejanji nas je kratkočasila šolska mladina z ljubkim petjem. Da je ta šolska prireditev v vsakem oziru zadovoljila zbrano občinstvo, gre zahvala gg. voditeljem in sodelovalcem igre.

m Sv. Ana na Krembergu. Rojstni dan presvitlega cesarja se je tudi pri nas slovesno obhajal. Ob 8. uri je bila šolarska sveta maša, pri kateri je bilo tudi navzoče tukajšnje veteransko društvo z godbo in precej drugega ljudstva. Po sv. maši je šolarski zbor navdušeno zapel cesarsko himno: „Bog ohrani, Bog obvari, nam cesarja, Avstrijo!“ Ni se nam pa dopadlo, da so veteranci po službi božji pred cerkvijo, ko je zaigrala godba cesarsko pesem, zaklicali trikratni: „Hoch!“ Ali bi se ne slišal lepše slovenski: „Živio!“, ker je večina veterancev Slovencev?

m Sv. Benedikt v Slov. gor. Tukaj se je poročila dne 13. t. m. pridna in poštena narodna mla-

denka Genovefa Mikl, hči že pokojnega Mari. Mikla, posestnika pri Sv. Benediktu, z g. Janezom Zorko, mizarskim mojstrom in hišnim posestnikom v Radgoni. Cestitamo!

m Sv. Martin pri Vurbergu. Mladenič Frane Škofič v Zg. Dupleku se je poročil z vrlo mladenko Marijo Kurboš iz Biša pri Sv. Bollenku. Cestitamo! Poročal ju je ženinov brat, kaplan v Žrečah. Na gostiji je družica Marija Škofič nabrala 10 K 10 vin. za Slovensko Stražo. Hvala lepa!

m Hoče. Naše najmlajše slovenske igralke. — Nekaj rajsko lepega smo videli v nedeljo v Hočah. Na prijaznem dvorišču našega vrlega župana A. Vernika je bil postavljen pod milim nebom lepo okrašen oder. Nastopile so v beli obleki, kakor angelske prikazni, naše vrle in pridne učenke, ki so cvet naše hočke šole in iz najbolj vrlih in dobrih hiš, in te so: Vernik Micka, Janžič Micka, Hergout Micka, Hergout Lizika, Stern Francka, Frangež Lizika, Namestnik Zofija, Jurič Ivana. Ljubko so predstavljale: „Marijina hči pred nebeškimi vrati“. („Bogoljub“, št. 1. 1913). Pridna članica Marijine družbe (M. Hergout) stopi pred nebeška vrata. Angel (Lizika Hergout) jo spremlja. Marijina hčerka ima svetinjo in pozvoni. Sv. Peter (Mulec Lojzek) s ključem se za vrati osorno oglasi: „Kdo zvoni?“ Marijina hčerka se mu predstavi in pravi: „Iz Hoč pridem. Tam sem se rodila, tam sem preživela svoja mlada leta v strahu in ljubezni do Boga in njegove svete matere Marije.“ Našteje mu vsa svoja dobra dela. Peter pravi: „Spoznal sem, da si bila res dobra Marijina hčerka. Rad ti odprem nebeška vrata.“ Ključ zarožljajo. Vrata se odpro. Začuje se petje. Skozi vrata stopi procesija: angeli, device, Marija. Marijina hčerka zakliče: „Matii!“ Marija (Micka Janžič) pa jo sprejme in pravi: „Na zemlji dobro tek si dokončala, preljubo dete mojega srca, zato zdaj večno boš se radovala v nebeški družbi angelov, sestra“. — Slava vrlim igralkam! Zanimivo je, da so si same to igro poiskale in se same naučile. Le tako naprej. Čast vsem starišem in materam, ki imajo tako dobre hčerke. Vsi se veselimo tega uspeha. Posebno pa se ga sme veseliti naša Marijina družba, ki bo imela prej ali slej te vrle učenke za svoje članice. Z Bogom in Marijo za slovensko domovino!

m Rače pri Mariboru. V ponedeljek, dne 25. avgusta, je med strašno nevihto udarilo v gospodarsko poslopje Jožefa Mohorka. Pogorelo mu je vse gospodarsko poslopje in zraven dve prav lepi kravi. Na pomoč sta prihiteli požarni brambi iz Rač in Fram.

m Sv. Marjeta na Dravskem polju. Občinske volitve dne 12. t. m. so se izbornu izvršile. Zmagala je v vseh treh razredih Slovenska Kmečka Zveza. Razpoloženje na volišču je bilo zelo prijetno. Volitve so se vršile v vzornem redu. Zabaval je volitve nek Šimek, ki je pijan šnopsa ležal na trati pred hišo in godel „kak ti medved kosmatinec v brlogu“ in tupa-tam zarjul: „Pooblastila morajo biti štemplanja!“ Se celo nasprotniki so se mu zaničljivo posmehovali in se ga sramovali. Bil je naprošen, da bi zasramoval mirne volilce, pa je spodletelo... Ubogo slovensko ljudstvo na polju se na čudne načine zlorablja in zapeljuje v njegov pogin in v sramoto pred svetom. Ni čuda, da se takšne reči godijo pri nas. Žalostno, a resnično!

m Sv. Martin na Pohorju. V petek zvečer je na našem Pohorju divjala huda nevihta. Udarilo je v hleve tukajšnjega posestnika Vošnika, kateri so pogoreli. Zgorela mu je vsa krma in veliko nezmlačene ga snopja. K sreči so se rešili živino in hišo. Zavarovan je bil samo za 900 K; škoda je seveda več kot 10krat večja. — Resen opomin našim ljudem, naj dajo svoja poslopja zavarovati za bolj primerne svote!

m Ruška koča. Glasbeno društvo v Mariboru priredi 21. sept v Ruški koči, ozir. na prijazni „planinci“ krog nje koncert. Skrbelo se bo, da se bo isti dan brala sv. maša pri Sv. Arhu. Isti dan naj bo dan veselja in neprilijene zabave, tedaj se tudi za letos poslovimo od ljubih naših planin.

m Sv. Jurij v Slov. gor. Kmetijska podružnica priredi v nedeljo dne 28. septembra poučen shod, in sicer po rani službi božji v gostilni Fr. Krajnc. Predaval bo g. Fr. Pirnat o živnozdravstvu. Sprejemala se bodo tudi naročila za umetni gnoj. Torej ste v obilnem številu povabljeni.

Ptujski okraj.

p Ptuj. Zadnji Vaš dopis iz Ptuja je zelo nečluno zadelo kroge, katerim je bil namenjen. G. urednik, le večkrat primite tako pošteno te ljudi. Nas Slovence, ki smo domovini in cesarju najbolj zvest narod, se črni in blati, a ljudje „Štajerčeve“ vrste delajo očitno pot za protestantovstvo in vsenemstvo. — V nedeljo, dne 21. septembra, priredijo Nemci in nemškotariji tombolo v korist svojih napadalnih društev. Dolžnost vsakega zavednega Slovenca je, da pojasni svojim ljudem, da kdor bo šel k tej prireditvi, pluje v lastno skledo.

p Stojanci pri Ptuj. V torek, dne 2. septembra, je začelo goreti pri Veseliču. Pogoreli so 3 posestniki, med njimi tudi Štefan Kostanjevec, kateremu je tudi lansko leto ogenj vse uničil. Pred par dnevi so odšli zidarji in zdaj je gospodarsko poslopje zopet v pepelu. Zažgalo je baje neko dekle.

p Nova vas pri Sv. Marku. V sredo popoldne, dne 3. t. m., je utonil v Dravi 3½ leta stari Vincenc Lubec, ki se je najbrž igral v čolnu in padel v vodo. Oče je ravno reševal iz Drave neke konje, med tem mu je pa otrok utonil. Zanesli so ga v mrtvašnico, kjer je mrtvo telesce do nedelje popoldan čakalo slavne komisije iz Ptuja, da bi spoznala, da je otrok res mrtev. Ker je ni bilo, ga je nek dober človek pokopal.

